

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)
เนื่องใน “วันสิ่งแวดล้อมโลก” ประจำปี 2569

องค์การสหประชาชาติประกาศให้วันที่ 5 มิถุนายนของทุกปี เป็นวันสิ่งแวดล้อมโลก เพื่อให้ประชาคมโลกร่วมกันตระหนักถึงความสำคัญของการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตของประชาชน และรับรองว่าสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน หรือ สิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดี (right to a healthy environment) เป็นสิทธิมนุษยชน โดยรัฐมีหน้าที่ในการเคารพ คุ้มครอง และส่งเสริมสิทธินี้ให้เกิดขึ้นจริง ท่ามกลางวิกฤตสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันที่ทวีความรุนแรงและส่งผลกระทบต่อสิทธิในสุขภาพที่ดี อาหารและน้ำที่สะอาดปลอดภัย ที่อยู่อาศัยและคุณภาพชีวิตของประชาชน

ปี 2568 - พฤษภาคม 2569 ประเทศไทยเผชิญปัญหาสิ่งแวดล้อมในหลายกรณี อาทิ ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ที่ปกคลุมหลายจังหวัดจนกระทบต่อสุขภาพและการดำรงชีวิต กรณีการปนเปื้อนสารพิษในแม่น้ำกก แม่น้ำสาย รวก โขง และสาละวิน ที่สร้างความกังวลต่อการเข้าถึงน้ำสะอาด ความปลอดภัยทางอาหาร กรณีการแพร่ระบาดของปลาหมอค้างคาวที่กระทบต่อระบบนิเวศ แหล่งประมงพื้นบ้าน และความมั่นคงทางอาหารของชุมชนท้องถิ่น กรณีการลักลอบขนย้ายกากของเสียอุตสาหกรรม ปัญหาขยะในทะเล กัญชูปิบัติน้ำท่วม น้ำแล้ง และการกัดเซาะชายฝั่งที่มีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งกรณีโครงการแลนด์บริดจ์ในพื้นที่ภาคใต้ ที่ยังขาดการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเล ระบบนิเวศชายฝั่ง วิถีชีวิตของชุมชนประมงพื้นบ้าน และสิทธิของประชาชนในพื้นที่โครงการด้วย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ขอเน้นย้ำว่า ปัญหาสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันเป็นวิกฤตที่ส่งผลกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเสมอภาค และความเป็นธรรมในสังคม รวมทั้งกลุ่มประชากรเฉพาะในสถานการณ์เปราะบาง การแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจึงต้องยึดหลักการป้องกันไว้ก่อน หลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย หลักความเป็นธรรมด้านสิ่งแวดล้อม และหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยภาครัฐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคธุรกิจ ต้องร่วมกันดำเนินมาตรการที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเคารพสิทธิมนุษยชนในทุกขั้นตอน เพื่อให้การพัฒนาเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานดำเนินควบคู่ไปกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน

เนื่องในโอกาสวันสิ่งแวดล้อมโลก 5 มิถุนายน 2569 กสม. ขอให้ทุกภาคส่วนร่วมกันผลักดันนโยบายและมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม และการเข้าถึงความยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการรักษาสมดุลของธรรมชาติ เพื่อให้ประชาชนทุกคนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย มีสุขภาวะ และมีอนาคตที่ยั่งยืนในสิ่งแวดล้อมที่ดีร่วมกัน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
4 มิถุนายน 2569